

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algılarının İncelenmesi¹

Examination of Perception of Preservice teachers on Communication skills

Gürbüz OCAK²

Zeynep Bahar ERŞEN³

Özet

Bu araştırmada öğretmen adaylarının iletişim becerileri algıları cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, sınıf düzeyi, uzun süre yaşanan yerleşim birimi, mezun olunan lise, sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumu ve sıklığı değişkenleri açısından incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 1. ve 2. sınıfında öğrenim gören 315 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının iletişim becerilerine yönelik algılarını değerlendirmek için, Korkut (1996) tarafından geliştirilen "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine yönelik yapılan analizler sonucunda, ölçeğin toplam Cronbach Alfa (α) değeri .88 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. İletişim becerilerine ilişkin öğretmen adaylarının değerlendirmelerinden elde edilen puanlara göre; cinsiyete, öğrenim görülen bölüme, sınıf düzeyine ve uzun süre yaşanan yerleşim birimine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu; mezun olunan liseye, sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumuna ve sıklığına göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuca göre öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen adayları, iletişim, iletişim becerisi

Abstract

In this research, communication skills of preservice teachers in terms of variables of gender, the department studied, grade level, high school type graduated, residential unit stayed for the longest period, usage status and frequency for social networking sites were examined. The research sample consists of 315 preservice teachers. In order to assess the perception of teacher candidates towards communication skills, "Assessment Scale for Communication Skills" developed by Korkut (1996) were used. As a result of analysis performed for the reliability of the scales, total Cronbach Alfa (α) value of the scale used towards the communication skills was found as .88. To analyze data, Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis test was used. According to total points received from Assessment Scale for Communication Skills; there was a statistically significant difference to gender, the department studied, grade level, residential unit stayed for the longest period. However, there was not a significant difference with respect to high school type graduated, usage status and frequency for social networking sites. In accordance with the results obtained from the research, it may be asserted that the perceptions of preservice teachers on communication skills are high.

Keywords: Preservice teachers, communication, communication skills

¹ XIII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuş; ancak tam metin olarak baskıya gönderilmemiştir.

² Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, gocak@aku.edu.tr

³ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, zbersen@aku.edu.tr

Giriş

İlk kez M.Ö. 5. ve 4. yüzyıllarda Aristo tarafından “Bir hatibin, konuşmasıyla dinleyicilerini istediği biçimde etkileyebilme ve inandırıcı olma beceri ve sanatı” olarak tanımlanan iletişimin, günümüzde artık daha farklı işlevlere sahip olduğu kabul edilmektedir (Tevrüz, 1997). Dökmen (1994) iletişimi, iki birim arasında; birbirleriyle ilişkili mesaj alışverişi; bir başka deyişle bilgi üretme, aktarma ve anlamlandırma süreci olarak tanımlamıştır. Oskay (1992)’a göre ise iletişim, birbirlerine ortamlarındaki nesnelere, olaylar, olgularla ilgili değişimleri haber veren, bunlara ilişkin bilgilerini bir birine aktaran, aynı olgular, nesnelere, sorunlar karşısında benzer duyguları birbirine ifade edenlerin bildirişimleridir.

Bireyler yaşamları boyunca, sosyal yapıları gereği diğer bireylerle iletişim içindedir (Cüceloğlu, 2000). İlk olarak aileyle başlayan iletişim süreci, bireyin eğitim-öğretim hayatının başlamasıyla daha da zenginleşir. Eğitim öğretim ortamı düşünüldüğünde ise, iletişim sürecinin temel öğelerinden birinin öğretmen olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin, insan iletişiminin gelişiminde etkisi vardır. Öğrenme sürecinde iletişimi başlatan kişi, büyük bir oranda öğretmendir (Çetinkaya, 2011). Bu bağlamda, öğretmenlerin etkili iletişim becerilerine sahip olması gerekir.

Çağdaş, etkili öğretmen, öğretme kadar insana değer veren, kendisi ve çevresi ile etkili iletişim kurabilen, karşılaştığı problemleri çözebilme gücü ve özgüveni gelişmiş bireyler yetiştirme sorumluluğunu taşıyan insandır. Bu bakımdan öğrencileri ile etkili iletişim kurabilen öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Ayrıca öğrenci ve öğretmen arasında etkili iletişimin gerçekleşmesi her iki taraf için de istenilen bir durum olup, eğitim açısından özel bir önem taşımaktadır. Öğretmen ve öğrenci, iletişim süreci içinde kaynak ve hedef olarak rollerini sürekli değiştirerek, geri bildirim etkili olarak kullanabilirse etkili iletişimi gerçekleştirebilirler. Bu nedenle öğretmenin, iletişim sürecini çift yönlü ve öğrencilerin etkin katılımını sağlayarak gerçekleştirebilmesi öğrenmenin oluşması bakımından büyük önem taşımaktadır (Güven ve Yalçınkaya-Akyüz, 2001). Nitekim yapılan çalışmalar, iletişim becerilerine sahip öğretmenlerin öğrencileriyle olumlu ilişkiler kurduklarını ve bu durumun onların başarısına yansıdığını ortaya koymaktadır (Gökçe, 2003; Şen ve Erişen, 2002).

Eğitimin niteliği ve kalitesi büyük ölçüde öğretmenlerin niteliği ile doğru orantılı ise; eğitim sistemi içinde görev alacak öğretmenlerin, gerek hizmet öncesinde, gerekse hizmet içinde, iyi bir biçimde yetiştirilmeleri, eğitim hizmetlerinin kalitesi yönünden önem taşımaktadır (Şişman, 2001). Günümüz eğitim fakültelerinde uygulanan öğretim programları

incelendiğindeyse; program hedeflerinden birinin öğretmen adaylarına etkili iletişim becerilerini kazandırmak olduğu görülmektedir. Avrupa’da da son yirmi yılda öğretmen eğitimi üzerinde yapılan çalışmaların en önemli konularından biri, öğretmenlerin iletişim becerisi yeterliliği üzerinedir (Zlatić, Bjekić, Marinković ve Bojović, 2014). Bu bakımdan; yüksek öğretimde iletişim becerilerinin geliştirilmesine yönelik verilen eğitimin yeterliliğini ve etkililiğini tespit edebilmek için, yetiştirilecek öğretmenlerin iletişim becerileri algılarının belirlenmesi önem taşımaktadır. Buradan elde edilecek sonuçların, yüksek öğretim ve diğer kademedeki kurumların öğretim programlarının bu konuya yönelik yeniden düzenlenmesinde bir rol oynayacağı düşüncesiyle alan yazına katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının iletişim becerileri algı düzeyini ortaya koymak; iletişim becerileri algılarını üzerinde etkili olabileceği düşünülen çeşitli değişkenlere göre incelemektir.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada betimsel araştırma tekniklerinden tarama (survey) yöntemi kullanılmıştır.

Örneklem

Araştırmada örneklem büyüklüğünün evreni temsil etme gücünü artırmak amacıyla tabakalandırma yoluyla örneklem seçimi yöntemi kullanılmıştır. Örneklem büyüklüğünü tespit etmek için kullanılan formül sonucunda (Özdamar, 2003) bu araştırma için $\alpha= 0.05$ ve ± 0.05 örnekleme hatası ile örneklem büyüklüğü 315 öğretmen adayı olarak belirlenmiştir. Araştırma evreninin büyüklüğüne göre belirlenen örneklemin de aynı oranları yansıtması göz önünde bulundurularak, öğrenim görülen bölüm ve sınıf düzeylerindeki öğrenci sayıları tespit edilmiştir. Örneklemi oluşturan öğretmen adaylarının 226’sı (%71,7) kız, 89’u (%28,3) erkektir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama amacıyla hazırlanan formun birinci bölümünde öğretmen adaylarının; cinsiyetine, öğrenim görülen bölümüne, sınıf düzeyine, mezun olunan lise türüne, en uzun süre yaşanan yerleşim birimine, sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumuna ve kullanma sıklığına ilişkin bilgiler Kişisel Bilgi Formu ile belirlenmiştir. İkinci bölümde öğretmen adaylarının iletişim becerilerine yönelik algılarını değerlendirmek için, Korkut (1996) tarafından geliştirilen “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ), 25 maddeden oluşan beşli likert tipindedir. İfadelere katılma derecelerinin “her zaman (5), sıklıkla (4), bazen (3), nadiren (2), ve hiçbir

zaman (1)” şıklarından birisinin işaretlenerek belirlendiği ölçekten alınan yüksek puanlar, bireylerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdiklerini ifade etmektedir (Korkut, 1996). Bu çalışmada 25-58 arası puan alan öğretmen adaylarının “düşük”, 59-92 arası puan alanların “orta” ve 93-125 arası puan alan öğretmen adaylarının ise “yüksek” düzeyde iletişim becerisi algısına sahip olduğu kabul edilmiştir. Geliştirilen ölçeğin güvenilirlik çalışması için testin tekrarı yöntemi kullanılmasının sonucunda Cronbach Alfa (α) katsayısı .86 olarak bulunmuştur (Korkut, 1999). Bu çalışma için ise ölçeğin toplam Cronbach Alfa (α) değeri .88 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığı Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmiştir. Yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları incelendiğinde; normal dağılıma uymadığı için iki grup karşılaştırmalarında Mann-Whitney U testi, ikiden fazla grup karşılaştırmalarında Kruskal-Wallis Varyans Analizi kullanılmıştır. Bu bağlamda, öğretmen adaylarının iletişim becerilerine yönelik değerlendirmelerinden elde edilen puanlara göre; cinsiyet, sınıf düzeyi ve sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için Mann Whitney U testi; öğrenim görülen bölüm, uzun süre yaşanan yerleşim birimi, mezun olunan lise, sosyal paylaşım sitelerini kullanma sıklığı değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için ise Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

Bulgular

Öğretmen adaylarının iletişim becerileri değerlendirme ölçeğinden aldıkları puanların betimsel istatistik sonuçlarına Tablo 1’de yer verilmiştir.

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeğinden Aldıkları Puanlar
Tablo 1

İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeğinden Alınan Puanların Betimsel İstatistik Sonuçları

	Min. Alınan Puan	Max. Alınan Puan	\bar{x}	Ss
İletişim Becerileri Puanları	66.00	125.00	103.59	10.30

Tablo 1’e göre öğretmen adaylarının “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği”nden aldıkları en düşük puan 66.00, en yüksek puan ise 125.00’dır. Ölçekten alınan puanların ortalamasının 103.59 olduğu görülmektedir.

Cinsiyete Göre Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları

Tablo 2

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Puanlarının Cinsiyete Göre Mann Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{x}	ss	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kız	226	105.01	9.66	169.54	38317.00	7448.00	.000
Erkek	89	100.00	11.04	128.69	11453.00		

*p<.05

Tablo 2’de görülen, öğretmen adaylarının İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği’nden aldıkları toplam puanlara uygulanan Mann Whitney U-Testi sonuçlarına göre; iletişim becerileri algıları ile cinsiyet arasındaki fark anlamlıdır (p<.05). Bu farkın, kız öğretmen adaylarının lehine olduğu söylenebilir ($\bar{x}=105.01$).

Sınıf Düzeyine Göre Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları

Tablo 3

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Puanlarının Sınıf Düzeyine Göre Mann Whitney U testi Sonuçları

Sınıf düzeyi	n	\bar{x}	ss	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
1. sınıf	154	105.11	9.80	171.22	26367.50	10361.50	.010
2. sınıf	161	102.14	10.59	145.36	23405.50		

*p<.05

Tablo 3’te, öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları toplam puanlara uygulanan Mann Whitney U-Testi sonuçlarına göre; iletişim becerileri algıları ile sınıf düzeyi arasındaki fark anlamlıdır (p<.05). Bu farkın, birinci sınıf öğretmen adaylarının lehine olduğu söylenebilir ($\bar{x}=105.11$).

Öğrenim Görülen Bölüme Göre Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları

Tablo 4

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Puanlarının Öğrenim Görülen Bölüme Göre Kruskal Wallis testi Sonuçları

Öğrenim görülen bölüm	n	\bar{x}	ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Sınıf Öğretmenliği	47	107.02	8.25	188.91			
Sosyal Bilgiler	48	101.68	11.88	144.78			

Öğretmenliği				
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	40	104.65	7.88	162.35
Fen Bilgisi Öğretmenliği	40	105.67	9.00	170.26
Türkçe Öğretmenliği	35	101.54	8.60	136.06
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	35	96.71	11.82	104.37
Okul Öncesi Öğretmenliği	70	105.28	10.62	174.60

*p<.05

Tablo 4'te görülen, öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları toplam puanlara uygulanan Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre; iletişim becerileri algıları ile öğrenim görülen bölüm arasındaki fark anlamlıdır (p<.05). Belirlenen anlamlı farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için ise Mann Whitney U- testi uygulanmıştır.

Tablo 5

Öğretmen Adaylarının Öğrenim Gördükleri Bölüme Göre İletişim Becerilerine İlişkin Puanları Arasındaki Farka Yönelik Mann Whitney U testi Sonuçları

Bölümler	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sınıf Öğretmenliği	47	54.68	2570.00	814.00	.019*
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	48	41.46	1990.00		
Sınıf Öğretmenliği	47	47.73	2243.50	764.50	.135
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	40	39.61	1584.50		
Sınıf Öğretmenliği	47	46.56	2188.50	819.50	.304
Fen Bilgisi Öğretmenliği	40	40.99	1639.50		
Sınıf Öğretmenliği	47	47.74	2244.00	529.00	.006*
Türkçe Öğretmenliği	35	33.11	1159.00		
Sınıf Öğretmenliği	47	50.51	2374.00	399.00	.000*
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	35	29.40	1029.00		
Sınıf Öğretmenliği	47	61.68	2899.00	1519.00	.483
Okul Öncesi Öğretmenliği	70	57.20	4004.00		
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	48	42.06	2019.00	843.00	.326
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	40	47.43	1897.00		
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	48	41.20	1977.50	801.50	.184
Fen Bilgisi Öğretmenliği	40	48.46	1938.50		
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	48	42.90	2059.00	797.00	.691
Türkçe Öğretmenliği	35	40.77	1457.00		
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	48	46.39	2226.50	629.50	.052
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	35	35.99	1259.50		
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	48	53.28	2557.50	1381.50	.102
Okul Öncesi Öğretmenliği	70	63.76	4463.50		
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	40	39.61	1572.50	752.50	.647
Fen Bilgisi Öğretmenliği	40	41.69	1667.50		
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	40	41.48	1659.00	561.00	.139
Türkçe Öğretmenliği	35	34.03	1191.00		
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	40	44.80	1792.00	428.00	.004*

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	35	30.23	1058.00		
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	40	52.23	2089.00	1269.00	.415
Okul Öncesi Öğretmenliği	70	57.37	4016.00		
Fen Bilgisi Öğretmenliği	40	42.11	1684.50	535.50	.080
Türkçe Öğretmenliği	35	33.30	1165.50		
Fen Bilgisi Öğretmenliği	40	45.56	1822.50	397.50	.001*
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	35	29.36	1027.50		
Fen Bilgisi Öğretmenliği	40	53.95	2158.00	1338.00	.700
Okul Öncesi Öğretmenliği	70	56.39	3947.00		
Türkçe Öğretmenliği	35	39.81	1393.50	461.50	.076
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	35	31.19	1091.50		
Türkçe Öğretmenliği	35	45.03	1576.00	946.00	.058
Okul Öncesi Öğretmenliği	70	56.99	3989.00		
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	35	38.21	1337.50	707.50	.000*
Okul Öncesi Öğretmenliği	70	60.39	4227.50		

*p<.05

Tablo 5’de görüldüğü gibi, yapılan istatistiksel çözümleme sonucunda öğrenim görülen bölümler arasında iletişim becerileri açısından anlamlı fark görülmüştür (p<.05). Buna göre, Sınıf Öğretmenliği bölümü ile Sosyal Bilgiler Öğretmenliği (U=814.00; p=.019; p<.05), Türkçe Öğretmenliği (U=529.00; p=.006; p<.05) ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının iletişim becerileri puanları arasındaki fark; sınıf öğretmenliği lehine anlamlı düzeyde yüksektir (U=399.00; p=.000; p<.05). İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümü ile Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının iletişim becerileri puanları arasındaki fark; ilköğretim matematik öğretmenliği lehine anlamlı düzeyde yüksektir (U=428.00; p=.004; p<.05). Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümü ile Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının iletişim becerileri puanları arasındaki fark; fen bilgisi öğretmenliği lehine anlamlı düzeyde yüksektir (U=397.50; p=.001; p<.05). Son olarak, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları ile Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının iletişim becerileri puanları arasındaki farkın ise; okul öncesi öğretmenliği lehine anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir (U=707.50; p=.000; p<.05).

Uzun Süre Yaşanılan Yerleşim Birimine Göre Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları

Tablo 6

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Puanlarının Uzun Süre Yaşanılan Yerleşim Birimine Göre Kruskal Wallis testi Sonuçları

Uzun Süre Yaşanılan Yerleşim Birimi	n	\bar{x}	ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Büyük şehir	81	107.48	9.94	196.16	3	23.286	.000
Şehir	153	102.49	9.97	147.85			
Kasaba	41	99.92	9.40	120.00			
Köy	40	103.70	11.12	158.50			

*p<.05

Tablo 6’da, öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları toplam puanlara uygulanan Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre; iletişim becerileri algıları ile uzun süre yaşanılan yerleşim birimi arasındaki fark anlamlıdır (p<.05). Bu farkın, nereden kaynaklandığını belirlemek için ise Mann Whitney U- testi uygulanmıştır.

Tablo 7

Öğretmen Adaylarının Uzun Süre Yaşadıkları Yerleşim Birimine Göre İletişim Becerilerine İlişkin Puanları Arasındaki Farka Yönelik Mann Whitney U testi Sonuçları

Uzun Süre Yaşanılan Yerleşim Birimi	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Büyük şehir	81	141.64	11473.00	4241.00	.000*
Şehir	153	104.72	16022.00		
Büyük şehir	81	71.07	5757.00	885.00	.000*
Kasaba	41	42.59	1746.00		
Büyük şehir	81	65.44	5301.00	1260.00	.047*
Köy	40	52.00	2380.00		
Şehir	153	101.37	15510.00	2544.00	.063
Kasaba	41	83.05	3405.00		
Şehir	153	95.76	14651.00	2870.00	.546
Köy	40	101.75	4070.00		
Kasaba	41	36.37	1491.00	630.00	.720
Köy	40	45.75	1830.00		

*p<.05

Tablo 7’den anlaşıldığı gibi; uzun süre büyükşehirde yaşayan öğretmen adaylarının iletişim becerileri puanları ile uzun süre şehir, kasaba ve köyde yaşayan öğretmen adaylarının iletişim becerileri puanları arasındaki fark; büyükşehirde yaşayan öğretmen adayları lehine anlamlı düzeyde yüksektir (p<.05).

Mezun Olunan Liseye Göre Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları

Tablo 8

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Puanlarının Mezun Olunan Liseye Göre Birimine Göre Kruskal Wallis testi Sonuçları

Mezun Olunan Lise Türü	n	\bar{x}	ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Düz lise	122	102.31	10.19	146.14			
Anadolu lise	104	104.75	10.43	169.04			
Anadolu öğretmen lisesi	30	105.30	7.82	170.38	4	4.176	.383
Fen lisesi	2	104.50	9.19	162.50			
Teknik/Meslek lisesi	57	103.28	11.38	156.58			

*p<.05

Tablo 8’de görülen, öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları toplam puanlara uygulanan Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre; iletişim becerileri algıları ile mezun olunan lise arasındaki fark anlamlı değildir (p>.05). Bir başka deyişle, öğretmen adaylarının iletişim becerileri algıları, mezun oldukları liseye bağlı olarak değişmemektedir.

Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Durumuna Göre Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları

Tablo 9

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Puanlarının Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Durumuna Göre Mann Whitney U testi Sonuçları

Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Durumu	n	\bar{x}	ss	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal paylaşım sitelerini kullananlar	279	103.89	10.25	160.96	4862.50		
Sosyal paylaşım sitelerini kullanmayanlar	36	101.25	10.54	135.07	44907.50	4196.50	.108

*p<.05

Tablo 9’da, öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları toplam puanlara uygulanan Mann Whitney U-Testi sonuçlarına göre; iletişim becerileri algıları ile sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumu arasındaki fark anlamlı değildir (p>.05). Bir başka deyişle, öğretmen adaylarının iletişim becerileri algıları, sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumuna bağlı olarak değişmemektedir.

Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Sıklığına Göre Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları

Tablo 10

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Puanlarının Sosyal Paylaşım Sitelerini Kullanma Sıklığına Göre Birimine Göre Kruskal Wallis testi Sonuçları

Sosyal paylaşım sitelerini kullanma sıklığı	n	\bar{x}	ss	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Yılda birkaç kez	4	101.00	4.32	107.38	3	4.732	.193
Ayda birkaç kez	9	99.66	10.12	108.33			
Haftada birkaç kez	79	102.59	10.28	129.32			
Her gün	187	104.71	10.28	146.73			

*p<.05

Tablo 10’da görülen, öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları toplam puanlara uygulanan Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre; iletişim becerileri algıları ile sosyal paylaşım sitelerini kullanma sıklığı arasındaki fark anlamlı değildir ($p>.05$). Bir başka deyişle, öğretmen adaylarının iletişim becerileri algıları, sosyal paylaşım sitelerini kullanma sıklığına bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmemektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının ($\bar{x}=103.59$) yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Bu bulgu, Pehlivan (2005)’in, Gürşimşek, Vural ve Demirsöz (2008)’ün, Yılmaz ve Çimen (2008)’in, Saracaloğlu, Yenice ve Karasakaloğlu (2009)’nun, Çetinkaya (2011)’nın ve Piji-Küçük (2012)’ün öğretmen adayları üzerinde yapmış oldukları çalışma bulgularıyla paralellik göstermektedir. Öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının yüksek olmasının ileriye yönelik meslek yaşantılarındaki ders içi iletişimlerini de olumlu yönde etkileyeceği düşünülebilir. Nitekim Korkmaz (2002)’a göre, kişinin bir davranışı yapabileceğine dair kendine olan inancı ve yaptığı davranışın sonucunun başarılı olabilmesi ile ilgili beklentileri kişinin ileride gerçekleştireceği davranışlarında etkilidir.

Çalışmada öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının çeşitli değişkenlere göre durumları incelenmiştir. Bunlardan ilki cinsiyettir. Araştırma bulgularına göre öğretmen adaylarının iletişim becerileri algıları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunurken; bu fark bayan öğretmen adaylarının lehinedir. İletişim becerileri algılarının cinsiyet açısından bayan öğrenciler lehine farklılaşmasında; ülkemizde geleneksel kadın rollerinin değişmesiyle birlikte kadınların sosyalleşmesi ve birçok alanda başarıları ile ön plana çıkması gibi faktörlerin etkili olduğu düşünülebilir. Ayrıca toplumumuzda öğretmenlik mesleğinin öncelikle “kadına özgü” bir meslek olarak algılanması, bayan öğretmen adaylarının etkili bir öğretmende olması gereken temel özellikleri daha çok taşıma arzusunu ortaya çıkarabileceğinden; iletişim becerilerine yönelik algıları yüksek çıkmış olabilir. Yapılan benzer çalışmalar incelendiğinde bu bulguya paralel ya da farklı bulgular elde edildiği görülmektedir. Güven ve Yalçınkaya-Akyüz (2001),

Özerbaş, Bulut ve Usta (2007), Pehlivan (2005), Saracaloğlu, Özkütük ve Silkü (2001), Şeker (2000) tarafından yapılan çalışmalarda bayan öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte; cinsiyet değişkeni ile iletişim becerileri algıları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını ortaya koyan çalışmalar da mevcuttur (Çevik, 2011; Çiftçi ve Taşkaya, 2010; Dilekmen, Başcı ve Bektaş, 2008; Günay, 2003; Kılıçgil, Bilir, Özdiñ, Erdoğan ve Erdoğan, 2009). Literatürde bu değişkene bağlı olarak farklı sonuçlar elde edilmesinden dolayı, cinsiyet değişkeni ile ilgili genelleme yapmak güçleşmektedir. Bununla birlikte cinsiyete göre eğitim fakültesi öğrencileri arasında anlamlı farkın olmaması araştırmacılar tarafından beklenen sonuçtur. Nitekim, iletişim becerileri, bayan-erkek ayrımı olmaksızın etkili bir öğretilerde bulunması gereken temel becerilerden biri olmalıdır.

Bu araştırmada öğretmen adaylarının öğrenim gördüğü bölüme göre iletişim becerileri arasında anlamlı bir fark elde edilmiştir. Bunun nedeninin; öğrenim görülen programdaki derslerin iletişim becerilerine yönelik bilgi ve becerileri daha çok içermesi ya da özel olarak iletişim becerilerinin geliştirilmesine yönelik derslerin verilip verilmemesi ile ilgili olduğu düşünülmektedir. Gürşimşek, Vural ve Demirsöz (2008) de yapmış oldukları çalışmada öğretmen adaylarının toplam iletişim becerileri puanları ile öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı farklılık tespit etmiş; bu farklılığın sınıf öğretmenliği öğretmen adayları lehine olduğunu belirlemişlerdir. Benzer şekilde Dilekmen, Başcı ve Bektaş (2008), Güven ve Yalçınkaya-Akyüz (2001), Gülbahçe (2010) araştırmalarında öğretmen adaylarının iletişim becerileriyle öğrenim gördükleri bölümler arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark elde edilmiştir. Bununla birlikte öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı farkın elde edilmediği çalışmalar da mevcuttur (Acar, 2009; Özerbaş, Bulut ve Usta, 2009).

Öğretmen adaylarının iletişim becerilerine yönelik ölçekten aldıkları toplam puana göre; iletişim becerileri algıları ile sınıf düzeyindeki fark anlamlıyken; beklenenin aksine bu fark 1. sınıf öğrencilerinin lehine bulunmuştur. Çetinkaya (2011)'nin türkçe öğretmenliği bölümünde okuyan öğretmen adayları üzerinde yaptığı çalışmada da 1. sınıf öğrencilerinin iletişim becerileri algıları, 4. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek bulunmuştur. Bu durum, öğretmen adaylarının üniversitedeki öğretmen ve arkadaşlarıyla yaşadıkları iletişim problemleri, derslerinde istedikleri akademik başarıyı elde edememesi, öğrenim gördükleri bölümün beklentilerini karşılayamaması gibi nedenlerden kaynaklanmış olabilir. Literatürde yapılan benzer çalışmalar incelendiğindeyse; sınıf düzeyi yükseldikçe öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının da arttığı sonucuna ulaşılmıştır (Gülbahçe, 2010; Güven ve

Akyüz, 2001; Pehlivan, 2005). Dilekmen, Başcı ve Bektaş (2008) yapmış oldukları çalışmada ise 1. ve 4. sınıfta öğrenim gören eğitim fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileri arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Öğretmen adaylarının iletişim becerileri algıları ile mezun oldukları lise arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık yoktur. Bununla birlikte, araştırmacılar tarafından beklenen; anadolu öğretmen lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının, orta öğretimde pedagojik formasyon derslerini almış olmalarından ve öğretmen yetiştirecek yüksek öğretim kurumlarına bireyleri hazırlayan öğretmen liselerinin sosyal ortamında bulunmalarından dolayı bu bireylerdeki iletişim becerileri algılarının daha yüksek olmasıdır. Bu çalışmanın bulgusuyla paralel olarak, Çevik (2011)'in müzik öğretmeni adaylarıyla yaptığı çalışmada da öğretmen adaylarının mezun olunan lise türüne göre iletişim becerileri algılarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Acar (2009)'ın çalışmasındaysa anadolu lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının iletişim becerileri, meslek lisesinden mezun olanlara göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Bunun nedeni anadolu lisesindeki öğrencilerin daha olumlu sosyal çevreye sahip olmaları ve daha başarılı olmalarıyla ilişkilendirilmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğretmen adaylarının uzun süre yaşadıkları yerleşim birimine göre, iletişim becerileri ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Acar (2009)'ın yapmış olduğu araştırmadaysa öğretmen adaylarının ailelerinin yaşadıkları yere göre, iletişim becerileri ölçeği toplam puanlarının ortalamaları ve alt boyutlara ait puanların ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak, yerleşim yerine göre puan ortalamaları incelendiğinde, ailesi büyükşehirde yaşayan öğretmen adaylarının puan ortalamalarının, diğerlerine göre daha yüksek çıktığı görülmektedir. Büyük şehirde yaşayan öğretmen adaylarının iletişim becerileri ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarının yüksek olmasının nedeninin; büyük şehirde sahip olunabilecek sosyal çevrenin daha çok ve geniş olmasıyla beraber, büyükşehirde yaşamının bireylere sunduğu imkanlar olduğu düşünülmektedir.

Günümüzde iletişim, sosyal etkileşim ve bilgi edinme için ilk sırada tercih edilen bir ortam haline gelen internet, genç insanların hayatında artan bir şekilde daha fazla yer bulmaktadır (Wang, Moon, Kwon, Evans ve Stefanone, 2010). İnternet ortamına dayalı en çok kullanılan teknolojilerden birinin sosyal paylaşım siteleri olduğu söylenebilir. Bu bağlamda araştırmada, öğretmen adaylarının sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumunun ve kullanma sıklığının iletişim becerilerine ilişkin algılarında farklılaşma oluşturabileceği düşünülmüştür. Araştırma bulgularına göre, iletişim becerileri algıları ile sosyal paylaşım sitelerini kullanma durumu ve kullanma sıklığı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir

farklılık ortaya çıkmamıştır. Bununla birlikte; sosyal paylaşım sitelerini kullanan öğretmen adaylarının iletişim becerileri ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ($\bar{x}=103.89$) sosyal paylaşım sitelerini kullanmayanlara göre; sosyal paylaşım sitelerini “her gün” kullanan öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları puan ortalamaları ($\bar{x}=104.71$) ise diğerlerine göre daha yüksektir. Saville (2013)’in sosyal medya kullanımının iletişimi nasıl etkilediğine yönelik sosyal medyayı kullanan 14 eğitim uzmanının görüşünü aldığı doktora tez çalışmasında da uzmanların görüşü şu şekildedir: Sosyal medya, sosyal sistemde bakış açısı farklılığı sağlayarak ve tüm görüşlerin eşit şekilde ortaya konmasına fırsat vererek iletişim ve işbirliğinde bulunma becerilerini etkilemektedir. Sosyal medya kullanıcılara dengeli bireysel özerklik ve işbirlikli çalışmayı sağlayan bir kültür oluşturmaktadır. Bununla birlikte sosyal medya global ölçüde aynı meslek grubundaki insanların bir araya gelmesine fırsat veren iletişim ortamıyla sosyal izolasyonu azaltmaya yardımcı olmaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

Bu çalışmada 1. ve 2. sınıf düzeyindeki öğretmen adayları örneklem olarak seçilmiştir. Örneklemin iletişim becerileri algılarındaki değişimin zamana bağlı olarak tespit edilmesi amacıyla, boylamsal tarama modelinin kullanılacağı bir araştırma yapılabilir.

Araştırmacıların beklentilerinin aksine, 1. sınıf düzeyindeki öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının 2. sınıf düzeyindeki öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarından yüksek çıkmasının gerekçeleri nitel bir çalışmayla incelenebilir.

Öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının zamana bağlı olarak olumlu yönde değişmesi için; eğitim fakültelerinin eğitim-öğretim programlarında iletişim becerilerini geliştirici derslere yer verilmelidir.

Kaynakça

- Acar, V. (2009). *Öğretmen adaylarının iletişim becerileri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Burdur.
- Cüceloğlu, D. (2000). *İnsan ve davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çetinkaya, Z. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının iletişim becerilerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 567-576.
- Çevik, D. B. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının iletişim becerileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(1), 1-13.

- Çiftçi, S. ve Taşkaya, S. M. (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlik ve İletişim Becerileri Arasındaki İlişki. *IX. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*. Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Dilekmen, M., Başcı, Z. & Bektaş, F. (2008). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İletişim Becerileri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 223-231.
- Dökmen, Ü. (1994). *Sanatta ve günlük yaşamda iletişim çatışmaları ve empati*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Gökçe, E. (2003). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin yeterlilikleri. *Çağdaş Eğitim*, 299, 36-48.
- Gülbağçe, Ö. (2010). K. K. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerinin incelenmesi. *Atatürk Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 12-22.
- Günay, K. (2003). *Sınıf Yönetiminde Öğretmenlerin İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Gürşimşek, I., Vural, D. E. & Demirsöz, E. S. (2008). Öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(16), 1-11.
- Güven, A. ve Yalçınkaya-Akyüz, M. (2001). Öğretmen Adaylarının İletişim ve Problem Çözme Becerilerine İlişkin Görüşleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 1, 13-22.
- Kılıcıgil, E., Bilir, P., Özdiñç, Ö., Erođlu, K. & Erođlu, B. (2009). İki Farklı Üniversitenin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 19-28.
- Korkmaz, İ. (2002). Sosyal öğrenme kuramı. B. Yeşilyaprak (Ed.), *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi* içinde (s. 197-220). Ankara:Pegem Yayıncılık.
- Korkut, F. (1996). İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(7), 18-22.
- Korkut, F. (1999). Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi. *IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Oskay, Ü. (1992). *İletişimin abc'si*. İstanbul: Simavi Yayınları.
- Özdamar, K. (2003). *Modern bilimsel araştırma yöntemleri*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özerbaş, M. A., Bulut, M. & Usta, E. (2007). Öğretmen Adaylarının Algıladıkları İletişim Becerisi Düzeylerinin İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 8(1), 123-135.
- Pehlivan, K. B. (2005). Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma. *İlköğretim-Online*, 4(2), 17-23.

- Piji-Küçük, D. (2012). Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin İletişim ve Problem Çözme Becerileri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi (GEFAD)*, 32(1), 33-54.
- Saracaloğlu, A. S., Özkütük, N. & Silkü, A. (2001). Üniversite Öğrencilerinin İletişim Becerileri. *X. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Saracaloğlu, A. S., Yenice, N. & Karasakaloğlu, N. (2009). Öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerileri ile okuma ilgi ve alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 186-206.
- Saville, M. S. (2013). *Stop! Collaborate and Listen: The Impact of Social Media on Communication And Collaboration Among Education Professionals* (Unpublished doctoral dissertation). Aurora University, ABD.
- Şeker, A. (2000). *Sınıf Öğretmenlerinin İletişim Becerileri İle Sınıf Atmosferi Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Şen, H. S. ve Erişen, Y.(2002). Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanlarının etkili öğretmenlik özellikleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 99-116.
- Şişman, M. (2001). *Öğretmenliğe giriş*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Tevrüz, S. (1997). *Endüstri ve örgüt psikolojisi*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği-Kalder Kalite Derneği.
- Wang, S. S., Moon, S., Kwon, K. H., Evans, C. A. ve Stefanone, M. A. (2010). Face off: Implications of visual cues on initiating friendship on facebook. *Computers in Human Behaviour*, 26(2), 226-234.
- Yılmaz, İ. ve Çimen, Z. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim beceri düzeyleri. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3), 3-14.
- Zlatić, L., Bjekić, D., Marinković, S. ve Bojović, M. (2014). Development of teacher communication competence. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 116, 606-610.

Extended Abstract

Purpose and Significance

In this study, it was aimed to determine perception of preservice teachers on communication skills in terms of variables of gender, the department studied, grade level, high school type graduated, residential unit stayed for the longest period, usage status and frequency for social networking sites.

When examining the educational programs in today's faculties of education, it was seen that one of the goals of the program is to give teachers to communication skills effectively. In this respect; in order to determine the effectiveness and proficiency of training for this goal, identification of perception of preservice teachers on communication skills is important.

Methods

The survey method among the descriptive research techniques was used. The research sample which was determined with the sample selection method through stratification consists of 315 teacher candidates. 226 candidates (71,7 %) out of total sample are women, 89 candidates (28,3 %) are men. To assess the perception of preservice teachers towards communication skills, "Assessment Scale for Communication Skills" developed by Korkut (1996) was used. Assessment Scale for Communication Skills consists of twenty five items and evaluation is made by scoring the 5-point Likert scale. "(1) never", "(2) rarely", "(3) sometimes", "(4) usually" and "(5) always" is used as response levels in the scale. High scores from the scale means that individuals evaluate their communication skills in positive way (Korkut, 1996). Although the highest possible score is 100 in the scale which was determined how high school students perceive communication skills; the highest score obtained from college students is 125. For the reliability analysis, Cronbach's alpha (α) coefficient was found as .86 as a result of using test-retest method (Korkut, 1999). For this study, Cronbach Alfa (α) value of the scale used towards the communication skills was found as .88. Moreover, information related to teacher candidates' gender, the department studied, high school type graduated, residential unit stayed for the longest period, usage and frequency status for social networking sites were determined through Personal Information Form. Statistical information related to these variables was obtained by requesting from teacher candidates to mark the choices among the ones submitted.

According to total points received from "Assessment Scale for Communication Skills", Mann Whitney U test was used to determine whether there is a significant difference to gender, grade level, usage status for social networking sites. Additionally, Kruskal Wallis test was used to determine whether there is a significant difference to the department studied, residential unit stayed for the longest period, high school type graduated, frequency for social networking sites.

Findings (Results)

In accordance with the results obtained from the study, the average of preservice teachers' points received from "Assessment Scale for Communication Skills" is $\bar{x}=103.59$.

According to the findings, there was a statistically difference determined in the perception of preservice teachers on communication skills in terms of the gender on behalf of woman preservice teachers. According to the Mann Whitney U test results, there was a significant difference between grade level and the perception of preservice teachers on communication skills on behalf of underclassmen. In addition, to the Kruskal Wallis test results, there was a significant difference between the department studied and the perception of preservice teachers on communication skills. It was found that there is a significant difference between residential unit stayed for the longest period and the points of communication skills in support of preservice teachers living metropolitans.

According to the Kruskal Wallis test results implemented on the total points received from the scale, there was no significant between high school type graduated and the points of communication skills. In other words, communication skills of preservice teachers did not change depending on high school type graduated. Besides, it was found that the difference between usage, frequency status for social networking sites and the perception of preservice teachers on communication skills is no significant.

Conclusion and Discussion

In accordance with the results obtained from the research, it may be asserted that the perceptions ($\bar{x}=103.59$) of teacher candidates on communication skills are high. This finding also has parallels with the findings obtained by Pehlivan (2005), Gürşimşek, Vural and Demirsöz (2008), Yılmaz and Çimen (2008), Saracaloğlu, Yenice and Karasakaloğlu (2009), Çetinkaya (2011) and Piji-Küçük (2012) in their studies on teacher candidates. High perception of prospective teachers on communication skills will be affected their classroom communication in a positive way in future professional life. Indeed, according to Korkmaz (2002), a person's expectations concerning self belief with respect to displaying a behavior and be successful affect the person's behaviour which will be exhibited in the future.

In this research, perception of preservice teachers on communication skills in terms of some variables of were examined. The first variable is gender. According to the findings, there was a statistically difference determined in the perception of preservice teachers on communication skills in terms of the gender in favor of woman preservice teachers. Although this result has parallels with the results of the study performed on preservice teachers by Güven ve Yalçınkaya-Akyüz (2001), Özerbaş, Bulut and Usta (2007), Pehlivan (2005), Saracaloğlu, Özkütük and Silkü (2001), Şeker (2000); there is also no difference determined between the perceptions of preservice teachers on communication skill in terms of gender (Çevik, 2011; Çiftçi and Taşkaya, 2010; Dilekmen, Başcı and Bektaş, 2008; Günay, 2003;

Kılıçgil, Bilir, Özdiñ, Erdoğan and Erdoğan, 2009). In the literature, these variables due to different results depending on the gender is difficult to generalize. However, absence of significant differences between education faculty students can be seen as a normal. Because communication skills, without sex discrimination, applies to all teachers (Dilekmen, Başcı and Bektaş, 2008).

In the study, there was a statistically difference determined in the perception of preservice teachers on communication skills in terms of the department studied. Similarly, this finding has parallels with the findings obtained by Dilekmen, Başcı and Bektaş (2008), Güven and Yalçınkaya-Akyüz (2001), Gülbahçe (2010). Gürşimşek, Vural and Demirsöz (2008) also identifies that there was a statistically difference between preservice teachers' points obtained from communication skills scale and the department studied on behalf of classroom preservice teachers. On the other hand, there is no significant statistically difference between the perception of preservice teachers on communication skills in accordance with their department studied (Acar, 2009; Özerbaş, Bulut ve Usta, 2009).

According to the average of preservice teachers' points obtained from communication skills scale; there was a statistically difference determined in the perception of preservice teachers on communication skills in terms of grade level, contrary to popular opinion, in favor of freshmen. When analysing the literature, it is seen that the higher grade level increases perception of preservice teachers on communication skills (Gülbahçe, 2010; Güven ve Akyüz, 2001; Pehlivan, 2005). In the study performed by Dilekmen, Başcı and Bektaş (2008), there is no significant statistically difference between the perception of preservice teachers on communication skills in accordance with 1st and 4th grade preservice teachers.

There was no statistically difference determined in the perception of preservice teachers on communication skills in terms of high school type graduated. Also, in the study performed by Çevik (2011), there is no significant statistically difference between the perception of preservice teachers on communication skills in accordance with high school type graduated. However, Acar (2009) found that perception of preservice teachers graduating from Anatolian high schools on communication skills higher than perceptions of preservice teachers graduating from vocational high schools.

According to the findings, there was a statistically difference between preservice teachers' points obtained from communication skills scale and residential unit stayed for the longest period, on behalf of preservice teachers who lived in metropolitans. In the study performed by

Acar (2009), there is no significant statistically difference between the perception of preservice teachers on communication skills in accordance with residential unit stayed for the longest period. However, when analyzing the average score by residential unit, average points of preservice teachers who lived in metropolitans are higher than the others. The reason of high average points of preservice teachers living in metropolitans is that opportunities of social environment in metropolitans may be more extensive.

In this research, there was no statistically difference between preservice teachers' points obtained from communication skills scale and usage, frequency status for social networking sites. However, the average points ($\bar{x}=103.89$) obtained from communication skills scale of preservice teachers using social networking sites were higher than the others. In a similar way, the average points ($\bar{x}=104.71$) obtained from communication skills scale of preservice teachers using social networking sites "every day" were higher than the others. According the researchers, social networks improve communication skills, expand participation and social cohesion, strengthen peer support and provide the realization of collaborative learning (Gülbahar, Kalelioğlu and Madran, 2010).